

Waefeso: mwongozo wa kujifunza

Kuunganishwa na Kristo kunamaanisha nini kwa maisha ya pamoja ya kanisa?

Waefeso inaeleza kusudi la Mungu la kuunganisha vitu vyote katika Kristo na kuunda watu waliopatanishwa kupitia kwake. Wokovu kwa neema unazaa matendo mema; upatanisho kati ya Wayahudi na wasio Wayahudi unakuwa mfano wa amani. Nusu ya pili inaonyesha utambulisho huu ukichukua umbo katika usemi, kazi, ibada, mahusiano na kupinga uovu. Ukomavu wa Kikristo ni wa jumuiya na wa mtu binafsi pia.

Soma barua katika mazingira yake

Barua inamtaja Paulo na kumwonyesha akiwa amefungwa. Usomaji wa kimapokeo unaiunganisha na kufungwa huko Rumi; wanazuoni hujadili kuandikwa moja kwa moja na Paulo, tarehe na kama ilisambazwa nje ya Efeso, miongoni mwa sababu ni kwamba baadhi ya mashahidi wa mapema wa maandishi hawana jina la mji katika anwani. Maswali haya yanapaswa kubaki wazi badala ya kufichwa kama ratiba ya safari iliyothibitishwa. Soma hoja ya kitheolojia na kichungaji ya barua kwa namna yake yenyewe pamoja na uhusiano wake wa karibu na Wakolosai.

Rejea za Biblia: Waefeso 1:1 · Waefeso 3:1–13 · Waefeso 6:19–24

Vyanzo: primary, brown

Fuatilia hoja

Sura za 1–3 zinaeleza baraka, sala, kuokolewa kwa neema na kuondolewa kwa uhasama kati ya watu. Sura za 4–6 zinaiita jumuiya inayotokana na hayo kwenye ukomavu na namna ya maisha iliyobadilishwa. Maagizo ya nyumba ni sehemu ya mifumo isiyo sawa ya dunia ya kale; wito wake wa mwenendo unaofanana na Kristo hauwezi kuhalalisha kulazimisha au utumwa. Wakristo hutofautiana kuhusu majukumu ya ndoa, huku kujitoa kwa Kristo na kukataza vitisho vikibaki muhimu kwa tafsiri.

Rejea za Biblia: Waefeso 1:3–2:22 · Waefeso 4:1–6:24

Vyanzo: primary

Baraka na tumaini katika Kristo

Waefeso 1:1–23

Baraka ya mwanzo inaunganisha kupokelewa kuwa watoto, ukombozi, msamaha na Roho na kusudi la Mungu katika Kristo. Sala inaomba waumini waelewe tumaini lao na nguvu zilizoonyeshwa katika ufufuo wa Kristo. Mapokeo hutofautiana kuhusu uchaguzi wa Mungu; anza na kusudi la kifungu la kuzaa shukrani na utegemezi wenye uhakika badala ya uhakika wa kubashiri kuhusu wengine.

Kwa tafakari

Sala inadokeza waumini bado wanahitaji kuelewa nini kuhusu zawadi ambazo tayari wamepokea?

Neema huunda watu waliopatanishwa

Waefeso 2:1–22

Kuokolewa kutoka kifo hadi uzima ni zawadi ya Mungu na huongoza kwenye matendo mema. Kisha hoja inawahusu wasio Wayahudi waliowahi kutengwa na amani ambayo Kristo hufanya kati ya watu waliogawanyika. Taswira ya hekalu inaeleza makao ya pamoja ya Mungu; haipaswi kutumiwa kudharau utambulisho wa Kiyahudi au kufuta historia ya ahadi za Israeli.

Kwa tafakari

Mwelekeo kutoka neema hadi matendo mema unaunganikaje na mwelekeo kutoka kutengwa hadi kuwa sehemu ya jumuiya?

Kusudi lililofunuliwa na sala

Waefeso 3:1–21

Siri inayojulikana sasa inahusu wasio Wayahudi kushiriki ahadi kupitia Kristo. Huduma ya Paulo hutumikia kusudi hilo, na sala yake huomba nguvu za kuuelewa upendo wa Kristo. Sura inaliita kanisa lielewe maisha yake ndani ya kusudi la ukarimu la Mungu, si kujiona limevuka wajibu wa kuwajibika.

Kwa tafakari

Kwa nini kuuelewa upendo wa Kristo kunaweza kuiimarisha jumuiya iliyogawanyika kwa kina zaidi kuliko kushinda shindano la hadhi?

Kukua pamoja kuelekea Kristo

Waefeso 4:1–32

Umoja haumaanishi karama zinazofanana. Huduma huuandaa mwili wote, huku maisha yaliyofanywa upya yakibadilisha kusema kweli, hasira, kazi na usemi. Agizo la kusema ukweli kwa upendo linaunganisha uaminifu na mema ya mtu mwingine. Kazi huleta nafasi ya kushiriki na wenye uhitaji, si kupata tu starehe binafsi.

Kwa tafakari

Ni tabia gani za usemi zinazoweza kusaidia jumuiya nzima kukua badala ya kutoa tu mfadhaiko?

Upendo katika nyumba zenye hali zisizo sawa

Waefeso 5:1–6:9

Kuiga upendo wa Kristo kunaweka muktadha wa maagizo kuhusu ibada, ndoa, watoto na watumwa. Wakristo hujadili jinsi kutii kwa kila mmoja na maagizo tofauti ya ndoa yanavyotumika leo. Waume wanapaswa kupenda kwa kujitoa na mabwana waache vitisho; ndoa wala mamlaka ya kidini haviruhusu unyanyasaji. Kuzungumzia utumwa ndani ya nyumba ya kale hakuuweki kuwa mfano bora wa Mungu.

Kwa tafakari

Kujitoa kwa Kristo kunapingaje matumizi mabaya ya nguvu katika kila uhusiano ulioelezwa?

Simama imara kwa ukweli na sala

Waefeso 6:10–24

Taswira ya silaha inaunganisha ukweli, haki, amani, imani, wokovu na neno la Mungu. Mapambano si agizo la kuwachukulia watu wengine kuwa maadui. Sala inayoendelea inajumuisha waumini wengine na ushuhuda wa Paulo, na utambulisho wa mwisho wa Tikiko unaipa lugha hii ya ulimwengu mpana uhusiano wa kibinadamu wa vitendo.

Kwa tafakari

Sehemu za silaha zilizotajwa zinabadilishaje namna ya kupinga uovu wa kiroho katika maisha ya kawaida?

Vyanzo

- [primary] Waefeso; maandishi ya msingi ya Biblia. Rejea za kusoma tu; hakuna maandishi ya Biblia yaliyotolewa tena katika nyenzo hii. <https://ebible.org/eng-web/EPH.htm>
- [brown] Raymond E. Brown, An Introduction to the New Testament (Doubleday, 1997), sura ya 28. Historia na mjadala wa kitaaluma; si uidhinishaji wa kila tafsiri katika mwongozo huu.

Maudhui na vielelezo tulivyotengeneza: CC BY 4.0. Maandishi ya Biblia na kazi za wengine hazijajumuishwa.

Barua za Paulo · CC BY 4.0 · <https://paulineletters.com/sw/explore/resources/study-ephesians>